

Taxon *Saintpaulia ionantha*

Název taxonu	Saintpaulia ionantha
Vědecký název taxonu	Saintpaulia.ionantha
Jména autorů, kteří taxon p...	H. Wendland (1893)
Odrůda	‘Inova Colora’
Synonyma (zahradnický pou..	Saintpaulia kewensis Clarke
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše a Usambarská oblast
Biogeografické regiony - po..	Tanzania - z východních svahů pohoří Usambara, Matumbi a Uzungwa k pobřeží (Tanga)

Zařazení

Fytcenologický původ	petrofyt - vápencové skály v sušších podhorských lesích (oproti většině ostatních druhů nevystupuje do hor!), kriticky ohrožený druh
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem a Interiérová rostlina okrasná květem
Pěstitelská skupina - pozná..	k rostlinám okrasným listem přesouvá saintpaulie řada pestrolistých odrůd
Životní forma	Chamaefyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	nízká dužnatá bylina s plochými listovými růžicemi
Kořen	adventivní kořeny z krátkého rhizomu
Výhony	extrémně zkrácené, masité, spirálně olistěné
Listy	dlouze řapíkaté, okrouhlé, do 0.1 m dlouhé, masité a oděné dlouhými, přímými trichomy, shora temně zelené, vespod bledé nebo purpurové, s vroubkovanými okraji
Květenství	květy vyvíjeny po několika (dvoukvěté vrcholíky) na pýřitých stopkách z paždí listů
Květy	různoobalné, pětičetné, lehce dvoupyské, srostloplátéčné s krátkou korunní trubkou a velkými, okrouhlými laloky (dva horní jsou menší), haplostemonické (ale tři tyčinky staminodiální), purpurově modré
Opylovací poměry	Cizosprašná

Plody	dvoupouzdrá vejčitá tobolka (bez okrasné hodnoty)
Semena	velmi drobná, podlouhle elipčitá
Možnost záměny taxonu (+..)	dlouho zaměňována se <i>S. confusa</i> Burt. (listy s dlouhými přitisklými trichomy) - první hybridy ještě před rozpoznáním těchto taxonů (!); snadno zaměnitelná s řadou dalších bezlodyžných druhů, především se <i>S. diplotricha</i> Burt. a <i>S. velutina</i> Burt. (mezi dlouhými vzpřímenými chlupy též krátké), <i>S. intermedia</i> Burt. a <i>S. brevopilosa</i> Burt. (pouze krátké vzpřímené chlupy), <i>S. grandifolia</i> Burt. (dlouhé a přímé trichomy, úzké větvenité tobolky, veliké a méně masité světle zelené listy) - v kultivaci jsou dnes všechny vzácné, pěstovány jsou složité hybridy.
Dlouhověkost	relativně dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Srpen
Konec doby kvetení	Leden
Doba kvetení - poznámka	v domovině výrazně sezónní kvetení (od srpna do září, od listopadu do prosince dle ekotypu), v kultivaci kvete celoročně

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	produkce 10-14 klux, méně než 1 klux: prakticky bez přírůstků; k udržení kvality a kvetení v bytech nejméně 2 klux (opt. pro květní tvorbu 8-10 klux)
Faktor tepla	zakořenění listů: 20°C-24°C; po nahmkování 20°C-24°C/18°C-20°C; pod 20°C rychlá květní tvorba na úkor kvality; pod 16°C Phytophthora
Faktor vody	množení 85-95% RVV, po nahrnkování 75%-90% RVV, vyšší RVV zkrátí produkci, ale nebezpečí botrytidy; voda 20°C (ne pod 16°C, ne na list!)
Faktor půdy	propustný lehký substrát - produkce často v baltské rašelině s perlitem (pH 5.8-6.8 / v kyselých substrátech stagnuje). EC do 1.4-1.8 mS/cm
Faktor půdy - vápnomilný	✓

Užité vlastnosti

Použití	dárková květina
Choroby a škůdci	početné deuteromycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Rhizoctonia</i>); ze škůdců mšice (<i>Idiopterus</i> , <i>Macrosiphium</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), třásněnky (<i>Frankliniella</i>), obaleči (<i>Cacoecimorpha</i>),

štítenky (Pulvinaria, Coccus, Saissetia), roztoči (Steneotarsonemus, Polyphagotarsonemus), háďátka (Meloidogyne, Aphelenchoides)

Doporučený spon pro výsad.. produkce: standardní odrůdy v 10 cm hrnkách 80-100 hmků na m², po čtyřech týdnech 36-44 hmků na m²; minisaint paulie 280 hmků na m², v závěru kultury 100-120 hmků na m²

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Řízkování, Listové řízky, Množení šlahouny a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	listy s řapíkem 500-600 /m ² (minisaint paulie až 2000 /m ²) koření 3-4 týdny, dalších šest týdnů prorůstají adventivní pupeny (v létě 4-6, v zimě jen 1-2 výhonky) - oddělení a pikýrování (bez kořenů); tkáňové kultury: listové segmenty, výhonky proliferyjí do šesti týdnů, dalších šest týdnů na zakořeňovacím mediu; výsev F1 hybridů: nevelká obliba, na světlo klíčí do týdne, pikýrování po 6-8 týdnech, expedice po 26-30 týdnech
Mezihrnky	4-6 cm hrnky pro expedici malých rostlin k dopěstování, jinak obvykle pikýrování rostlin v 12 (16) týdnu po řízkován (400 /m ²) a po dalších 4-6 týdnech hrnkování přímo do hmků konečné velikosti
Konečné hrnky	maxisaint paulie 10-11 cm, standardní odrůdy 8-9 cm, minigirl 5-8 cm hrnky; minisaint paulie 4-5 cm nebo po dvou rostlinách do 6 cm hmků
Retardace	maleinhydrazid 0.2% k omezení předčasné květní tvorby (ve výzkumu)
Květní tvorba	pravděpodobně fotokumulativní; optimum 8-10 klux a 20°C-22°C
Doba kultivace	z výsevu 6-8 měsíců, z listových řízků asi šest měsíců: standardní kultury 10-14 týdnů po nahrnkování, minisaint paulie 6-8 týdnů po nahrnkování v létě, 8-10 týdnů v zimě (s přisvětlováním)
Odrůdy	1936: prvních deset odrůd (Armacon & Royston); 1966: první seznam 1600 registrovaných odrůd; nyní na 8000 registrovaných a cca 40 000 neregistrovaných odrůd; nejprodávanější série Inova Spectra, City-line, Inova Chimera, Optimara; jen málo Roulette F1, Nouvelle F1 pro výsevy

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

VBN statistiky ještě v devadesátých letech v první desítku nejprodávanějších hrnkových květin zhruba s 35 miliony prodanými rostlinami ročně, nyní jen 15.3 mil. hrnků (29. pozice) s obratem 9.8 mil. Eur; z toho téměř 10 mil. ve směsi, zbytek především 'Inova Spectra' a 'Inova Chimera' (asi 3.0 mil. hrnků) ve směsi barev; minisaintpaulie zhruba 350 000 hrnků

Odkazy

- Burt B.L. (1958): The genus *Saintpaulia*. Notes Royal from the Botanical Garden Edinburgh 22 (6): 547-567; Kolehmainen J. (2008): Ecology, population genetics and conservation of the African violet (*Saintpaulia*, Gesneriaceae). Acad.dissertation, Univ.Hel